

Moravskoslezský kraj, Černá kostka a FMT VŠB-TUO navázaly spolupráci

12.12.2025 - | Krajský úřad Moravskoslezského kraje

Moravskoslezský kraj uzavírá společně s FMT VŠB - Technickou univerzitou Ostrava a příspěvkovou organizací Černá kostka memorandum o spolupráci na vzniku otevřené datové platformy cerna.envi.ai. Ta má zásadně proměnit práci s environmentálními daty v regionu a podpořit čerpání evropských prostředků na spravedlivou transformaci. Prvním pilotním projektem se stane připravovaná tramvajová trať Ostrava-Karviná.

Platforma cerna.envi.ai se má stát základem vůbec první regionální ESG datové infrastruktury v České republice. Umožní krajským samosprávám, městům i firmám lépe pracovat s daty o emisích, energii, dopravě, ovzduší a udržitelnosti. *„Tento jednotný dataset bude otevřený a auditovatelný. Na jednom místě nabídne informace, které nám pomohou přesněji plánovat investice, lépe zacílit opatření s největším dopadem na kvalitu života lidí v našem kraji a v rámci evropského financování jednodušeji dokládat environmentální přínosy projektů. Tato nová platforma taky podpoří modernizaci regionu, otevře prostor pro nové služby i inovace a posílí propojení kraje s výzkumnými týmy VŠB-TUO,”* uvedl hejtman Moravskoslezského kraje Josef Bělíca.

Projekt cerna.envi.ai vytvoří otevřený a auditovatelný dataset environmentálních a emisních dat, které budou vycházet z ověřených národních i evropských zdrojů, jako jsou Český statistický úřad, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo životního prostředí, CENIA nebo příslušné evropské registry. Data budou standardizována podle evropských klasifikací EFRAG, XBRL a NACE a navržena tak, aby byla použitelná pro veřejnou správu, investory i podniky.

„Moravskoslezský kraj má za sebou desítky strategických dokumentů a studií, ale často mu chyběla společná datová základna, o kterou by se mohl opřít. Projekt cerna.envi.ai tuto mezeru zaplňuje - propojuje data z různých zdrojů, převádí je do srozumitelných výstupů a umožňuje s nimi pracovat jak úředníkům, tak expertům nebo investorům,” řekl ředitel příspěvkové organizace Černá kostka Andrej Harmečko.

Prvním pilotním projektem nové datové platformy se stane strategický krajský projekt tramvajové trati Ostrava-Karviná. Jde o vlajkový projekt v oblasti udržitelné mobility, který navazuje na dopravní koncepcie města a regionu, zejména na síť TEN-T a plán udržitelné městské mobility (SUMP) Ostrava. Nová trať propojí Ostravu s Karvinou a pomůže plnit dekarbonizační cíle do let 2027 a 2030.

“Tramvajová trať je vhodným pilotním projektem pro testování platformy cerna.envi.ai především proto, že má jasně měřitelné environmentální přínosy a splňuje podmínky pro evropské financování z programů, jako jsou CEF, Fond pro spravedlivou transformaci nebo Operační program Doprava. Zahrnuje navíc více obcí a institucí, což z ní činí ideální model pro práci s daty na úrovni celého kraje. Umožní ověřit v praxi využití pokročilých datových nástrojů, včetně AI modelů pro predikce, scénáře vývoje a detailní analýzy dopadů na klima a kvalitu života,” sdělila děkanka Fakulty materiálově-technologické VŠB-TUO Kamila Janovská.

Tramvaj má přímý dopad na emise CO₂ a oxidů dusíku, na hlukovou zátěž v dotčených obcích i na rozdělení dopravních módů, tedy podíl individuální automobilové dopravy a veřejné dopravy. Z hlediska politiky EU jde o typ projektu, který Evropská unie dlouhodobě označuje za modelové dekarbonizační opatření v dopravě.

Očekává se, že tramvajová trať povede ke snížení individuální automobilové dopravy mezi Ostravou a Karvinou a každoročně ušetří tisíce tun emisí CO₂ – modelové propočty hovoří až o 6 600 tunách CO₂ ročně. Projekt by měl přispět ke zlepšení kvality ovzduší v jednom z nejzatíženějších regionů v České republice a zároveň nabídnout rychlé a spolehlivé spojení za prací, vzděláním a službami pro obyvatele dotčených měst a obcí.

https://www.msk.cz/cs/media/tiskove_zpravy/tiskova-zprava-_moravskoslezsky-kraj--cerna-kostka-a-fmt-vsb-tuo-navazaly-spolupraci-24954